

AKKARAMAN KUZUDA RASTLANAN UNİLATERAL POLYMELİE VE HEMİMELİE OLGUSU

İsmail Alkan¹ Mehmet Gürkan¹ Yusuf Gül² Musa Genççelep³

Unilateral Polymelie and Hemimelie Encountered in an Akkaraman Lamb

Summary: *Polymelie was encountered in Akkaraman sheep which was brought to department of chirurgie, Faculty of Veterinary, Yüzüncü Yıl University. The leg was removed chirurgically and then was examined anatomo-pathologically.*

Özet : *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi anabilim Dalı Kliniği'ne getirilen Akkaraman kuzuda Polymelie olgusu gözlemlendi . Bacak şirurjikal olarak uzaklaştırıldı ve daha sonra Anatomo -patolojik incelemesi yapıldı .*

Giriş

Evcil memelilerde ender rastlanan kongenital anomalilerden biri de Polymelie'dir. Bu anomali ekstremitelerin çift oluşumu ve yapı bozukluğu ile karakterizedir. Bozukluğun genetik geçişle olan ilgisi kesinlik kazanmamıştır (5,9).

Hücrelerdeki protein aktivasyonunun organogenezisin başlangıcında en yüksek düzeyde olduğu ve bu dönemde beyinde, gözlerde, kalpte, kulaklarda, damakta, dudaklarda ve ekstremitelerde çeşitli anomalilerin oluşabileceği belirtilmektedir (1,6,9,14,15,16,17).

Kısaca hücre dejenerasyonuna neden olan çevresel faktörler ile embrio'nun orginasyonunu bozan kimyasal faktörler anomalilerin nedenidir (3).

Polymelie gerçek ve paraziter olmak üzere iki şekilde ortaya çıkmakta, Hemimelie'de Polymelie'ye bağlı olarak görülmektedir (4,9,15).

Gelişme döneminde bir bacak tomurcuğu ikiye ayrılarak gerçek polymelie şekillenir. Paraziter olanı ise, baş, sırt ve bel bölgelerinde gözlenir ve isimlendirme de buna göre yapılır (4,7,10,17).

1: Yrd.Doç.Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi , Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, Van -TÜRKİYE

2: Yrd.Doç.Dr., Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Patoloji Anabilim Dalı, Van -TÜRKİYE

3: Arş.Gör, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı , Van -TÜRKİYE

Bu anomali normal anatomik situsta oluşursa melomeli, sağrı üzerinde Pygomelie, pelvisin ventralinde Pelvomelie, karında Gastromelie, göğüs duvarının yanında Thoracomelie, sırtta Notomelie ve ense ile Baş'da ise Cephalomelie diye tanımlanır (2,11,12,13).

Araştırmacılar, Veteriner Hekimlikte Polymelie'nin seyrek olarak kuzu ve sığırlarda görüldüğünü bildirmektedirler (2,5,9,17,18).

Bu olgunun Y.Y.Ü. Veteriner Fakültesi Cerrahi Kliniğinde ilk kez görülmesi ilginç bulunmuş ve bu nedenle yayınlanmasına karar verilmiştir.

Materyal ve Metot

Materyali 5.3.1991 tarihinde Van merkez ilçeye bağlı Canik köyünden non -fonksiyonel fazla bir bacak tanısıyla Y.Y.Ü. Veteriner Fakültesi Cerrahi kliniğine getirilen iki günlük erkek Akkraman bir kuzu oluşturdu (Resim-1).

Yapılan klinik muayenede ; fazla bacak sağ scapulanın caudalinde ve 4-6 costalar arasında vücuda bağlı idi (Thoracomelie).

Diğer taraftan bu bacak normale oranla küçük (mikromelie) olup, sağlam ekstremitenin topuğuna kadar ulaşan ve yürümeyi zorlaştıran bir pozisyonda idi . Ayrıca bacakta metakarpustan sonra iki ayağa ait 4 parmağın mevcut olduğu ve tırnağın deri ile tamamen örtülü olduğu anlaşıldı.

Anomalili bacağın radyografisi alınarak konumu tespit edildi (Resim-2). Rompun'un (Xylazine Hydrochlorid, 23,32 mg/ml, Bayer) preanestezik olarak 15 ml. /10 kg. im. verilisinden sonra sitanest'in 10 ml. lokal uygulamasıyla cerrahi olarak amputasyonu gerçekleştirildi. Operasyonda bacağa medial ve lateral yönlü eliptik ensizyon yapıldı. Bölgedeki kanamalar damarlara çift ligatür uygulanarak durduruldu. Fazla bacak uzaklaştırıldıktan sonra yara basit dikişlerle kapatıldı. Bölgeye kristal penisilin uygulandı ve aseptik bir pansumanla örtüldü. 10 gün sonra tekrar kliniğe getirilen kuzunun dikişleri alındı ve tamamen iyileştiği gözlemlendi.

Ampute edilen bacağın Patoloji Anabilim Dalında anatomopatolojik muayenesi yapıldı . Ayrıca Radyolojik bulgular da değerlendirildi.

Bulgular

A- Radyografide; skapula, humerus ve antebrachium'un tam gelişmediği, radius ve ulnanın kranio-dorsal yönde eğik pozisyonda olduğu , proksimal uçlarda da incelemeler olduğu tesbit edildi.

B- Anatomo- Patolojik kontrolde; scapulanın tek ve rudimenter yapıda , cartilago skapulanın geniş, korpus skapulanın ise yuvarlak ve uzun olduğu belirlendi . Skapula -humeral eklem normal yapı ve konumdaydı. Ayrıca humerus'un proksimalde ince, distalde ise normal yapıda olduğu gözlemlendi. Ancak ossa antebrachii ile belirgin bir eklem oluşturmadığı görüldü. Humerus'un distalinde ossa antebrachii'ye bakan üçgen şeklinde ve humerusla kominikasyon oluşturan iki kemik parçası gözlemlendi.

Radius ve ulna, proksimalde ince yapılı ve hypoplazik, kranio-kaudal pozisyonda eğik, uçları ise boşlukta (hemimelie) idi. Os carpilerin antebrachium ile tam olarak eklem oluşturmadıkları ve bu kemiklerin sayısının normalin iki katı kadar olduğu saptandı. Diğer taraftan bu kemiklerin metakarpuslar ile tam olarak eklem oluşturdukları ve proksimalde ilişkili oldukları saptandı. Çift olan metakarpus distalde belirgin biçimde ayrılmış ve iki farklı phalanks prima ile eklem oluşturmuştu. Phalankslar ise normalin iki katında idi.

Tartışma ve Sonuç

Polymelie'nin, preimplantasyon, embrional ve fetal dönemlerde çevresel ve kimyasal faktörlerin etkisiyle şekillendiği belirtilmektedir (1,2,3,6,7,8,18) . Diğer taraftan Samsar ve ark. (14) ise, eğer kongenital defektler vücut sistemleri ile fonksiyonel ve yapısal bir bağlantı içinde değillerse, bunların operasyonla uzaklaştırılabileceğini savunmaktadırlar.

Operasyon sonrası gözlemlerimizde herhangi bir komplikasyonun bulunmaması bu görüşleri doğrular nitelikte değerlendirilmiştir.

Diğer taraftan literatür kaynaklarda göğüs bölgesinde şekillenen paraziter kaynaklı bu tür olgulara thorakomelie adı verilmektedir (13,16).

Bu olgunun 4-6 kosta'lar bölgesinde şekillendiğinin belirlenmesi Polymelie'ye bağlı Thorakomelie olduğunun kanıtı kabul edildi.

Olgunun Anatomo-Patolojik değerlendirilmesinden de anlaşılacağı üzere Metakarpus ve Phalanksların iki farklı bacak yapısında olduğunun anlaşılması önemli bir bulgu olarak değerlendirildi. Ayrıca klinik kontrol ve operasyon bulgularının birlikte değerlendirilmesinde fazla bacağın göğüse deri, bağdoku ve zayıf bir kas tabakası ile bağlılığının belirlenmesi ve yürüyüş bozukluğu oluşturması Kitt ve Yanık'ın görüşlerini doğruladı.

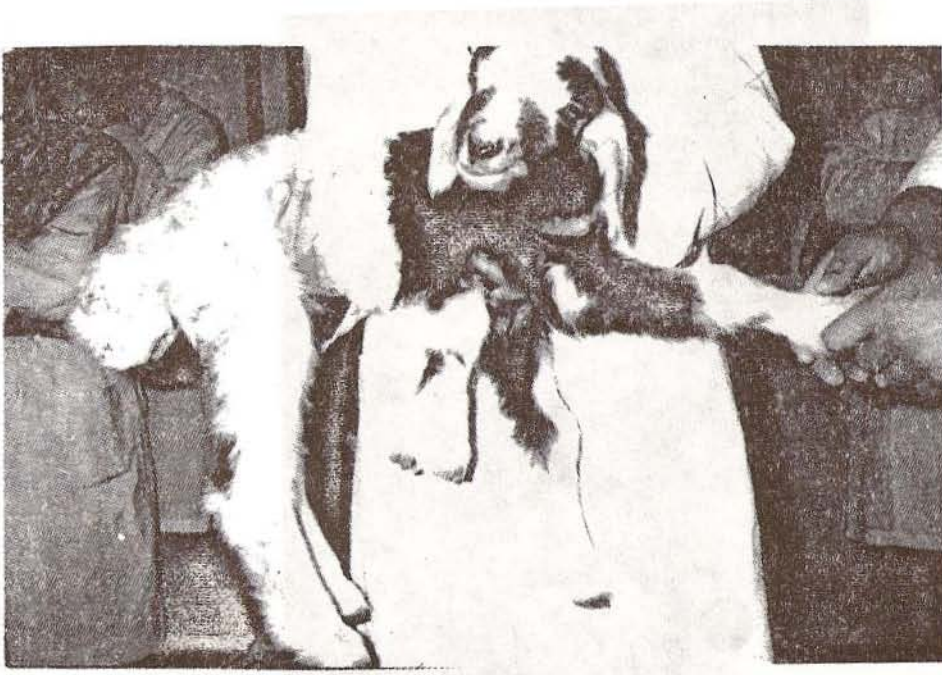
Türkiyede kuzularda yayımlanmış bu olguya Yanık, K. (18) ve Karadağ ve ark. (5) ve Bulut ve ark. (2)'dan sonra 4.kez rastlanıldı. Ancak Karadağ ve ark.'nca Thorakomelie ve Pelvomelie'li 7 bacaklı suje tesbit edildiği , diğer taraftan bu olguya cerrahi müdahalenin yapılmadığı bildirilmektedir. Thorakomelie olarak belirlediğimiz Polymelie'ye Y.Y.Ü. Veteriner Fakültesi Cerrahi Kliniğince ilk kez şirurjikal müdahale yapılması önemli olarak değerlendirildi.

Ayrıca patolojik bulgulardan anlaşılacağı üzere fazla bacakta hemimelie saptanması da ilginç kabul edildi.

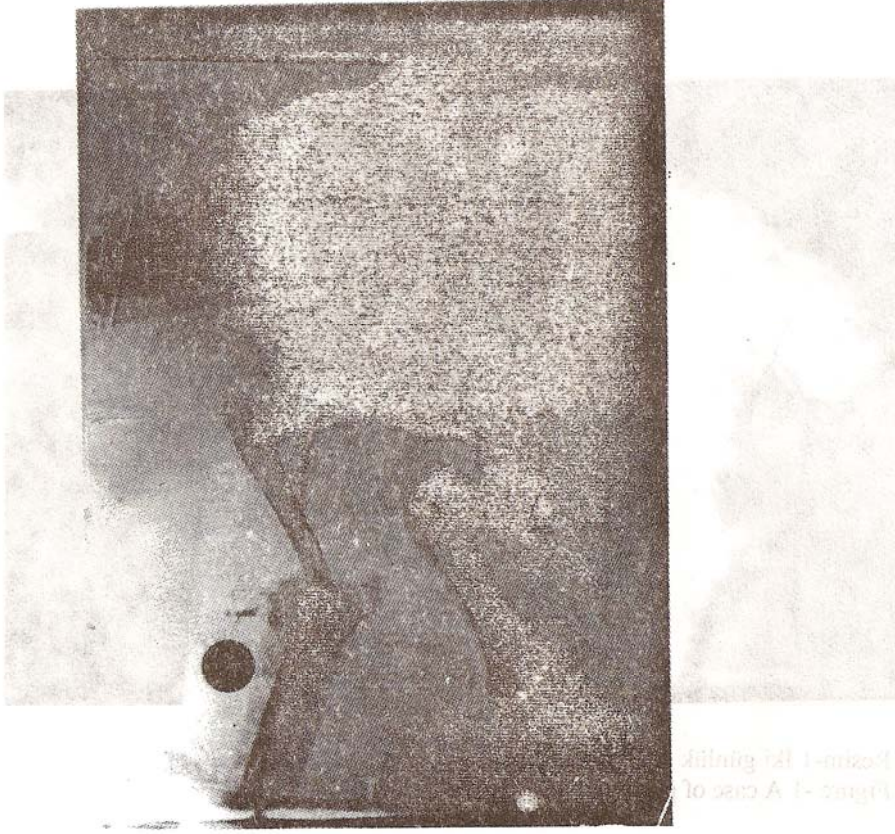
Kaynaklar

- 1.Bargai, U. and Bentzoni, Y. (1966): *Polypodia in a Calf*, *Refuah Vet.* 23, 226-228, cit. *Index Veterinarius*, 35,3.
2. Bulut, S., Ünsaldı, S., Durgun, T., Girgin, A. (1987) : *Bir Kuzuda Rastladığımız Polymelie Olgusu*. F.Ü. Sağ. Bil. Derg. Sayı 1-A, cilt 1 , sayfa 67-72.

3. Bulut, S., Ünsaldı, S., Durgun, T., Gündüz, S., Arvas, H. (1987): *Bir Buzağıda Gözlenen Pelvometie Olgusu*. F.Ü. Sağ.Bil.Derg. Sayı 1-A, Cilt 1, Sayfa 73-80.
4. Cohrs, P. (1952): *Lehrbuch der Speziellen Pathologischen Anatomie der Haustiere*, Verlag von Gustav Fischer, Jena, 600.
5. Karadağ, H., Gül, Y., Dönmez, H.H. (1992): *İlginç Bir Polymelie (Thoracomelie ve Pelvometie) olgusu*. S.Ü. Vet.Fak. Derg. 8,2, 77-79.
- Kılıçoğlu, Ç., Alaçam, E. (1985): *Veteriner Doğum Bilgisi ve Üreme Organları Hastalıkları*. Ank.Üni. Basımevi. Sayfa 73-75 Ank.
7. Kitt, T. (1950): *Lehrbuch der Allgemeinen Pathologie*. Ferdinand Enke Verlag Stuttgart, 418.
8. Koch, P., Ficher, H., Schumann, H. (1957): *Erbpathologie der Landwirtschaftlichen Haustiere*. Paul Parey, Berlin-Hamburg, 222.
9. Köküslü, C., Deniz, E. (1974): *Sığırda Polymelie*. A.Ü. Vet.Fak.Derg. Cilt XXI, No 1-2, 167-171.
10. Nieberle und Cohrs, P. (1962): *Lehrbuch der Speziellen Pathologischen Anatomie der Haustiere*. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart, 842.
11. Pohlmeier, K. (1975): *Notomelie beim Kalb.*, Dtsch. Tierarztl. Wschr., 82, 190-195.
12. Rieke, H., und Allmacher, E. (1982): *Die Operative Behandlung der Notomelie (Kurzmitteilung)*. Dtsch. Tierarztl. Wschr., 89, 113-114.
13. Rosenberger, G. (1970): *Missbildung im Bereich der Gliedmassen., Krankheiten des Rindes.*, Verlag Paul Parey, Berlin und Hamburg, 524-526.
14. Samsar, E., Akın, F., Güzel, N. (1977): *Danada Polydactyly Olgusu*. A.Ü. Vet.Fak.Derg., Cilt XXIV.No:2, 233-240.
15. Sengir, E. (1962): *Genel Patoloji*. A.Ü. Vet.Fak. Yayınları: 11. Ders kitabı 9, 2.Baskı.
16. Wiedeking, J.F. (1969): *Terminologie der Embryonalen Entwicklungsstörungen Zugleich Bibliografie neuerer literatur auf dem Gebiet der Teratologie in der Veterinomedizin*. Giessen. 76.
17. Wiesner, E. (1960): *Die Erbschaeten der landwirtschaftlichen nutziere*. Veb. Gustav Fischer Verlag Jena, 86,
18. Yanık, K. (1984): *Kuzuda Polymelie*. U.Ü. Vet.Fak. Derg., Sayı-1, cilt-3, 57-61.

Resim-1 İki günlük Akkaraman kuzuda Polymelie olgusu
Figure -1 A case of polymelie in 2 day Akkaraman Lamb.

Resim -2 Olgunun Radyografik görünümü
Figure-2 The radiographic view of Akkaraman Lamb.